

Exam. Code : 103201

Subject Code : 1033

B.A./B.Sc. Semester—I

PSYCHOLOGY

(Basic Psychological Processes—I)

Time Allowed—3 Hours]

[Maximum Marks—75

Note :— Use of non-programmable calculator is permitted in examination.

SECTION—A

1. Attempt **all** questions. Each question carries **1.5** marks. Answer should be up to **5** lines.

(i) Conscious mind

(ii) Ego

(iii) Limitations of Case Study

(iv) Meaning of Introspection

(v) Law of Effect

(vi) Speed Test

(vii) Mental Age

(viii) Meaning of Heredity

(ix) Uses of Mode

(x) Control Group.

 $10 \times 1\frac{1}{2} = 15$

SECTION—B

Attempt any **four** questions. Each question carries **9** marks.
Answer should be up to **2** pages.

2. Write a note on Subject-Matter of Psychology.
3. Define Interview. Explain Interview Method.
4. Write a note on Behaviouristic School of Psychology.
5. Write characteristics of good Psychological Test.
6. Write a note on Classical Conditioning.
7. Explain two-factor theory of Intelligence. $4 \times 9 = 36$

SECTION—C

Attempt any **two** questions. Each question carries **12** marks. Answer should be up to **5** pages.

8. Explain different branches of Psychology.
9. Explain different types of Psychological Tests.
10. Critically evaluate Trial and Error Learning Theory.
11. Calculate mode of given data :

Scores	f
20-21	2
18-19	1
16-17	0
14-15	0
12-13	2

Scores	f
10-11	3
8-9	3
6-7	2
4-5	1
2-3	1
0-1	1
	N=16

$$12 \times 2 = 24$$

(Punjabi Version)

ਨੋਟ : ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਨਾਨ-ਪ੍ਰੋਗਰਾਮੇਬਲ ਕੈਲਕੂਲੇਟਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ।

ਭਾਗ—ਓ

1. ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 1.5 ਨੰਬਰ ਹਨ। ਉੱਤਰ 5 ਲਾਈਨਾਂ ਤੱਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
 - (i) ਚੇਤਨ ਮਨ
 - (ii) ਈਗੋ
 - (iii) ਕੇਸ ਸਟੱਡੀ ਵਿਧੀ ਦੀਆਂ ਕਮੀਆਂ
 - (iv) ਅੰਤਰ-ਦਰਸਨ ਦੇ ਅਰਥ
 - (v) ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਨਿਯਮ
 - (vi) ਸਪੀਡ ਟੈਸਟ

(vii) ਮਾਨਸਿਕ ਉਮਰ

(viii) ਵਿਰਸੇ ਦੇ ਅਰਥ

(ix) ਮੋਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ

(x) ਕੰਟਰੋਲ ਸਮੂਹ।

$10 \times 1\frac{1}{2} = 15$

ਭਾਗ—ਅ

ਕੋਈ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 9 ਨੰਬਰ ਹਨ। ਉੱਤਰ 2 ਪੇਜਾਂ ਤੱਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

2. ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਉੱਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
3. ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੀ ਪ੍ਰੀਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ। ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿਧੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
4. ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰਵਾਦੀ ਸਕੂਲ ਉੱਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
5. ਚੰਗੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਟੈਸਟ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਈਆਂ ਦੱਸੋ।
6. ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਅਨੁਕੂਲਣ ਉੱਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
7. ਬੁੱਧੀ ਦੇ ਦੋ-ਕਾਰਕੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

$4 \times 9 = 36$

ਭਾਗ—ਬ

ਕੋਈ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 12 ਨੰਬਰ ਹਨ। ਉੱਤਰ 5 ਪੇਜਾਂ ਤੱਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

8. ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

9. ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਟੈਸਟਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
10. ਯਤਨ ਅਤੇ ਭੁਲ ਦੁਵਾਰਾ ਸਿਖਣ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਮੁੱਲਅੰਕਨ ਕਰੋ।
11. ਮੋਡ ਕੱਢੋ :

Scores	f
20-21	2
18-19	1
16-17	0
14-15	0
12-13	2
10-11	3
8-9	3
6-7	2
4-5	1
2-3	1
0-1	1
	N=16

 $12 \times 2 = 24$

(Hindi Version)

सूचना :— परीक्षा में गैर-प्रोग्रामेबल कैलकुलेटर के प्रयोग की अनुमति है।

भाग—क

1. सभी प्रश्न करो। प्रत्येक प्रश्न के **1.5** अंक हैं। प्रत्येक प्रश्न का उत्तर **5** लाइनों तक दें।

- (i) चेतन मन
- (ii) अहंकार
- (iii) केस अध्ययन की सीमाएं
- (iv) आत्मनिरीक्षण का अर्थ
- (v) प्रभाव के कानून
- (vi) स्पीड टैस्ट
- (vii) मानसिक उम्र
- (viii) आनुवांशिकता के अर्थ
- (ix) मोड (Mode) के उपयोग
- (x) नियंत्रण समूह।

10×1½=15

भाग—ख

कोई चार प्रश्न करो। प्रत्येक प्रश्न के 9 अंक हैं। प्रत्येक प्रश्न का उत्तर 2 पृष्ठों तक दें।

2. मनोविज्ञान के विषय-वस्तु पर नोट लिखो।
3. साक्षात्कार को परिभाषित करो। साक्षात्कार विधि की व्याख्या करो।
4. मनोविज्ञान के व्यवहारवादी स्कूल पर नोट लिखे।
5. अच्छे मनोवैज्ञानिक परीक्षण की विशेषताएं लिखें।
6. शास्त्रीय अनुकूलन पर नोट लिखें।
7. समझदारी के दो कारक सिद्धांत की व्याख्या करो।

4×9=36

भाग—ग

कोई दो प्रश्न करो। प्रत्येक प्रश्न के 12 अंक हैं। प्रत्येक प्रश्न का उत्तर 5 पृष्ठों तक दें।

8. मनोविज्ञान की विभिन्न शाखाओं की व्याख्या करो।
9. मनोविज्ञानिक परीक्षणों के विभिन्न प्रकारों की व्याख्या करो।
10. परीक्षण तथा त्रुटि द्वारा सीखने के सिद्धांत का आलोचनात्मक मूल्यांकन करो।

11. दिए गए डाटा के मोड (Mode) की गणना करो :-

Scores	f
20-21	2
18-19	1
16-17	0
14-15	0
12-13	2
10-11	3
8-9	3
6-7	2
4-5	1
2-3	1
0-1	1
	N=16

$$12 \times 2 = 24$$